

Teaching Empathy to Our Leaders:
Elisha and the *Isha HaShunamit*:

Ms. Sarah Gordon
sygordon@gmail.com

8And it was that day that Elisha went as far as Shunem, and there was a prominent woman who prevailed upon him to eat a meal; and it was, whenever he would pass, he would stop there to eat a meal. **9**And she said to her husband, "Behold now I know that he is a holy man of God, who passes by us regularly. **10**Now let us make a small walled upper chamber, and place there for him a bed, a table, a chair, and a lamp; and it will be that when he comes to us, he will turn into there. **11**And it was one day that he went there, that he turned into the upper chamber and lay down there. **12**And he said to Gehazi his servant, "Call this Shunemite;" and he called her, and she stood before him. **13**And he said to him, "Please say to her, 'Behold you have busied yourself on our account with all this trouble. What is there to do for you? Can we speak on your behalf to the king or to the general of the army?'" And she said, "I dwell in the midst of my people." **14**And he said, "Now what can we do for her?" And Gehazi said, "Indeed, she has no son, and her husband is old." **15**And he said, "Summon her," and he summoned her, and she stood at the doorway. **16**And he said, "At this time next year, when you will be alive like now, you will be embracing a son." And she said, "No, my lord, O man of God, do not fail your maidservant." **17**And the woman conceived and bore a son, at this time a year later, which Elisha had spoken to her. **18**And the child grew up; and it was one day that he went out to his father, to the reapers. **19**And he said to his father, "My head! My head!" And he said to the servant, "Carry him to his mother." **20**And he carried him and brought him to his mother, and he sat on her knees until noon, and he died. **21**And she went up and laid him on the bed of the man of God, and she closed about him and left. **22**And she called her husband and said, "Please send me one of the servants and one of the she-asses; and I will run up to the man of God and return." **23**And he said, "Why are you going to him today; it is neither the New Moon nor the Sabbath." And she said, "It's all right."

ח ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם ושם
אשה גדולה ותחזק בו לאכל לחם ויהי
מדי עברו יסור שמה לאכל לחם:
ט ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי
איש אלקים קדוש הוא עבר עלינו תמיד:
י נעשה נא עלית קיר קטנה ונשים לו שם
מטה ושלחן וכסא ומנוחה והיה בבואו
אלינו יסור שמה:
יא ויהי היום ויבא שמה ויסר אל העליה
וישכב שמה:
יב ויאמר אל גיחזי נערו קרא לשונמית
הזאת ויקרא לה ותעמד לפניו:
יג ויאמר לו אמר נא אליה הנה חרדת |
אלינו את כל החרדה הזאת מה לעשות
לך היש לדבר לך אל המלך או אל שר
הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת:
יד ויאמר ומה לעשות לה ויאמר גיחזי
אבל בו אינו לה ואישה זקו:
טו ויאמר קרא לה ויקרא לה ותעמד
בפתח:
טז ויאמר למועד הזה בעת תיה את
(כתיב אתי) חבקת בן ותאמר אל אדני
איש האלקים אל תכזב בשפחתך:
יז ותהר האשה ותלד בן למועד הזה
בעת תיה אשר דבר אליה אלישע:
יח ויגדל תילד ויהי היום ויצא אל אביו
אל הקצרים:
יט ויאמר אל אביו ראשי | ראשי ויאמר
אל הנער שאהו אל אמו:
כ וישאהו ויביאהו אל אמו וישב על
ברכיה עד הצהרים וימת:
כא ותעל ותשכבהו על מטת איש
האלקים ותסגור בעדו ותצא:
כב ותקרא אל אישה ותאמר שלחה נא
לי אחד מן הנערים ואחת האתנות
וארוצה עד איש האלקים ואשובה:
כג ויאמר מדוע את (כתיב אתי) הלכת
(כתיב הלכתי) אליו היום לא חדש ולא
שבת ותאמר שלום:

24 And she saddled the she-ass, and she said to her servant, "Drive and go forward. Don't keep back from riding because of me unless I tell you." **25** And she went and came to the man of God, to Mt. Carmel; and it was when the man of God saw her from afar, that he said to Gehazi his servant, "Here is that Shunemmitess. **26**" Now please run toward her, and say to her, 'Are you well? Is your husband well? Is the child well?' " And she said, "We are well." **27** And she came to the man of God to the mountain, and she took hold of his feet; and Gehazi approached to push her away. Now the man of God said, "Let her be, for her soul is bitter to her, and the Lord hid it from me and did not tell me." **28** And she said, "Did I ask for a son from my lord? Did I not say, 'Do not mislead me?'" **29** And he said to Gehazi, "Gird your loins and take my staff in your hand and go. If you meet anyone, do not greet him, and if anyone greets you, do not answer him: and you shall place my staff on the lad's face." **30** And the lad's mother said, "As the Lord lives and by your life, I will not leave you." And he rose and went after her. **31** And Gehazi went ahead of them, and he placed the staff on the lad's face, and there was no sound nor any attention; and he returned toward him and told him saying, "The lad has not awakened." **32** And Elisha came into the house, and behold the lad was dead, laid out on his bed. **33** And he came and closed the door about both of them; and he prayed to the Lord. **34** And he went up and lay on the child, and placed his mouth on his mouth and his eyes on his eyes and his palms on his palms, and he prostrated himself upon him: and the child's flesh became warm. **35** And he returned and walked in the house once here and once there, and he went up and prostrated himself upon him: and the lad sneezed up to seven times, and the lad opened his eyes. **36** And he summoned Gehazi and said, "Call this Shunemmitess." And he called her, and she came to him, and he said, "Pick up your son." **37** And she came and fell at his feet and bowed to the ground; and she picked up her son and departed.

כד ותחבש האתון ותאמר אל נערה נהג ולך אל תעצר לי לרכב כי אם אמרתי לך: כה ותלך ותבא אל איש האלקים אל הר הכרמל ויהי כראות איש האלקים אתה מנגד ויאמר אל גיחזי נערו הנה השונמית הלז: כו עתה רוצ נא לקראתה ואמר לה השלום לך השלום לאישך השלום לילד ותאמר שלום: כז ותבא אל איש האלקים אל ההר ותחזק ברגליו ויגש גיחזי להדפה ויאמר איש האלקים הרפה לה כי נפשה מרה לה וה' העלים ממני ולא הגיד לי: כח ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרתי לא תשלה אתי: כט ויאמר לגיחזי חגר מתניך וקח משענתי בידך ולך כי תמצא איש לא תברכנו וכי יברכך איש לא תעננו ושמך משענתי על פני הנער: ל ותאמר אם הנער חי ה' וחי נפשך אם אעזבך ויקם וילך אחריה: לא וגחזי עבר לפניהם וישם את המשענת על פני הנער ואין קול ואין קשב וישב לקראתו ויגד לו לאמר לא הקיץ הנער: לב ויבא אלישע הביתה והנה הנער מת משכב על מטתו: לג ויבא ויסגר הדלת בעד שניהם ויתפלל אל ה': לד ויעל וישכב על הילד וישם פיו על פיו ועיניו על עיניו וכפיו על כפיו (כתיב כפו) ויגהר עליו ויחם בשר הילד: לה וישב וילך בבית אחת הנה ואחת הנה ויעל ויגהר עליו ויזורר הנער עד שבע פעמים ויפקח הנער את עיניו: לו ויקרא אל גיחזי ויאמר קרא אל השונמית הזאת ויקראה ותבא אליו ויאמר שאי בנך: לז ותבא ותפל על רגליו ותשתחו ארצה ותשא את בנה ותצא:

I. The *Shunamite* Woman: Another עקרה story?

1. <i>Isha Shunamit</i> - אשה שונמית	Sarah
Similar words: "ויגדל הילד", "the child grew up" (<i>pasuk</i> 18), "ואשה זקן", "husband is old" (<i>pasuk</i> 14), "ותעמוד", "she stood in the doorway" (<i>pasuk</i> 15)	Similar words: "ויגדל הילד", "the child grew up" (<i>Breishit</i> 21:8), "ואברהם ושרה", "And Avraham and Sarah were elderly" (<i>Breishit</i> 18:11), "ושרה", "And Sarah was listening from the doorway of the tent" (<i>Breishit</i> 18:10)
<i>Hachnasat Orchim</i> (creates room/home for Elisha)	<i>Hachnasat Orchim</i> (Avraham invites in 3 guests)
Promise of a son: "למועד הזה כעת חיה את חבכת בן" "At this season next year you will be embracing a son" (<i>pasuk</i> 16)	Promise of a son: "למועד אשוב אליך בעת תיה ולשרה בן" "At this season when I return to you, Sarah will be expecting a son" (<i>Breishit</i> 18:14)
Expresses doubt: "ותאמר אל אדוני איש האלוקים <u>אל תכזב בשפחתך</u> " "She replied: Please, my lord, man of G-d, do not delude your maidservant ". (<i>pasuk</i> 16)	Expresses doubt: " <u>ותצחק שרה בקרבה</u> לאמר אחרי בלתי היתה-לי עדנה ואדני זקן:" " And Sarah laughed to herself saying, after I have become worn out, will I become smooth? And my husband is old" (<i>Breishit</i> 18:12)
No celebration/thanking of G-d	Big feast (<i>Breishit</i> 21:8). No explicit thanking of G-d, but implied, Brit Milah
Never told that she is an עקרה/cannot have children explicitly	We know that she is an עקרה/cannot have children
Child is in dangerous situation - seems to die and then recovers	Child put in dangerous situation - <i>Akeidat Yitzhak</i> - then is saved

2. Hannah vs *Isha Shunamit*:

<u><i>Shmuel Alef</i>, 1:</u> (26) She said: "Please my Lord, as you live, my Lord, I am the woman who stood here beside you and prayed to the Lord. (27) It was this boy I prayed for and the Lord has granted me what I asked of Him (28) I, in turn, hereby lend him to the Lord. For as long as he lives he is lent to the Lord", and they bowed before the Lord.	<u>שמואל א:א:</u> (כו) ותאמר בי אדני חי נפשך אדני אני האשה הנצבת עמכה בזה להתפלל אל-יקוק: (כז) אל-הנער הזה התפללתי ויתן יקוק לי את-שאלתי אשר שאלתי מעמו: (כח) וגם אנכי השאלתהו ליקוק כל-הימים אשר היה הוא שאול ליקוק וישתחו שם ליקוק:
--	--

II. A Lesson for Elisha - Part #1: The Limits of a Navi

3. Elisha and <i>Isha Shunamit</i>	Sarah and the Angels
<u>Melakhim Bet: 4:17:</u> "ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת חיה <u>אשר דבר אליה אלישע</u> " "The woman conceived and bore a son at the same season the following year, <u>as Elisha had assured her</u> ".	<u>Breishit 21:2</u> (ב) ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקננו <u>למועד אשר-דבר אתו אלהים:</u> "And Sarah conceived and gave birth to a son to Avraham in his old age, at the same season <u>as G-d had assured him</u> "

4. <u>Gemara Ta'anit 2a</u> Rabbi Yochanan said: There are three keys in the hand of the Holy One, blessed be He, that were not entrusted to the hand of an agent, and these are they: <u>The key of rain, the key of a woman giving birth, and the key of the resurrection of the dead.</u>	4. <u>גמרא תענית ב.</u> אמר רבי יוחנן: שלשה מפתחות בידו של הקדוש ברוך הוא שלא נמסרו ביד שליח, ואלו הן: <u>מפתח של גשמים, מפתח של חיה, ומפתח של תחיית המתים.</u>
---	--

5. Elisha and <i>Isha Shunamit</i>	<i>Neviei Ba'al</i> /False Prophets at Har Carmel
<u>Melakhim Bet: 4:</u> (לא) וגחזי עבר לפניו וישם את-המשענת על-פני הנער ואין קול ואין קשב (31) Gehazi went ahead and placed the staff on the boy's face, <u>but there was no sound or response.</u>	<u>Melakhim Alef: 18:</u> (כט) ויהי כעבר הצהרנים ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין-קול ואין-ענה ואין קשב: (29) When noon passed, they kept trying to prophesize until the time of the offerings, but there was <u>no sound, and none who responded or heeded.</u>

6. <u>Elisha's Actions:</u>
1. Send Gehazi to put staff - משענת - on child. Doesn't work. 2. Goes to house in person. Closes door. Prays. (לג) ויבא ויסגר הדלת בעד שניהם ויתפלל אל-יְקוֹק: "He went in, <u>closed the door behind the two of them</u> and <u>prayed to the Lord</u> ". 3. Performs medical procedure - which works.

7. <i>Mehilta, Mesekhta de-Amalek 1</i> (Translation: Virtual Bet Midrash) 'Where are you going?' they asked Gehazi. 'I am going to revive the dead,' he replied. 'How can you revive the dead,' they retorted, 'such power is only in the hands of G-d who is the Giver and Taker of life!' <u>Gehazi answered: 'My master, too, has the power to give life and to take it away.'</u>	7. מחילתא, מסכתא דעמלק, א אָמרו לו: "לְהִיכֹן אֶתָּה הוֹלֵךְ גִּחְזִי?" אָמַר לָהֶם: "לְהַחְיֹת מֵת." אָמְרוּ לוֹ: "וְכִי אֶתָּה יָכֹל לְהַחְיֹת מֵת?" וְהֵלֵא הַקִּלְדָּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמִּית וּמַחְיָה, שֶׁנֶּאֱמַר (ש"מ"א ב ו): "ה' מִמִּית וּמַחְיָה." אָמַר לָהֶם: "אִף רַבִּי מִמִּית וּמַחְיָה."
--	--

8. <i>Melakhim Bet, 5:</i> (9) And Naaman came with his horses and with his chariots, and he stood at the doorway of Elisha's house. (10) And Elisha dispatched a messenger to him, saying, "Go and immerse yourself seven times in the Jordan, and your flesh will be restored to you, and you will become clean." (11) <u>Now Naaman became incensed, and he went away, and he said, "Here I thought that he would come out to see me, and he would stand and call in the name of YHVH his God, and he would raise his hand toward the spot and cure the mezora."</u>... (14) And he went down and immersed himself in the Jordan seven times according to the word of the man of God: and his flesh was restored like the flesh of a young lad, and he became clean. (15) And he returned to the man of God, he and his entire camp; and he came and stood before him: <u>and he said, "Behold, now I know that there is no God in all the earth except in Israel.</u> And now, accept a gift from your servant."	8. מלכים ב, פרק ה: (ט) וַיָּבֹא נָעֲמָן בְּסוּסָיו וּבְרֶכְבּוֹ וַיַּעֲמֵד פֶּתַח-הַבַּיִת לְאֵלִישָׁע: (י) וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֲלִישָׁע מַלְאָךְ לֵאמֹר הֲלוֹךְ וְרַחֲצֵת שִׁבְעַ-פְּעָמִים בִּירְדּוֹ וְיֵשֵׁב בְּשֶׁרֶךְ לֶךְ וְיִטְהַר: (יא) <u>וַיִּקְצַף נָעֲמָן וַיֵּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַרְתִּי אֵלַי יֵצֵא יֵצֵא וְעַמֵּד וְקִרָא בְּשֵׁם-יְקֹקֶה אֱלֹהֵיו וְהִנֵּי יָדוֹ אֶל-הַמָּקוֹם וְאֶסֶף הַמִּצְרָע: ...</u> (יד) וַיֵּרֶד וַיִּטְבַּל בִּירְדּוֹ שִׁבְעַ פְּעָמִים כַּדְּבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרוֹ כְּבֶשֶׂר נָעַר קָטָן וְיִטְהַר: (טו) וַיֵּשֶׁב אֶל-אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא וְכָל-מִחְנֵהוּ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֵד לִפְנֵיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל-הָאָרֶץ כִּי אִם-בִּישְׂרָאֵל וַעֲתָה סָח-נָא בְּרֶכֶה מֵאֵת עַבְדְּךָ:
---	--

III. A Lesson for Elisha - Part #2: Empathy

9. Elisha and <i>Isha Shunamit</i> <i>Melakhim Bet, 4:27:</i> וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הִרְפָּה-לָּהּ כִּי-נִפְשָׁה מְרָה-לָּהּ וַיִּקְוֶה הָעָלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי: "The man of G-d said: Let her alone, <u>for she is in bitter distress</u> and the Lord has hidden it from me".	Hannah <i>Shmuel 1:10:</i> וְהָיָה מֵרַת נַפְשׁ וּתְתַפְלֵל עַל-יְקֹקֶה וּבִכְהָ תִבְכֶּה: "<u>In her bitterness</u>, she prayed to the Lord, praying all the while".
---	---

Further Reading:
• "He is a Holy Man of G-d", R' Mosheh Lichtenstein, http://etzion.org.il/vbm/english/archive/haftara/04haftara.htm • "Sipur Ha-Shunamit", R' Mordechai Sabato, http://etzion.org.il/vbm/english/alei/7-4sabato.rtf • "Elisha and the Shunammite Woman", R' Alex Israel, http://etzion.org.il/en/shiur-06-chapter-4-part-2-elisha-and-shunammite-woman • "The Double Embrace", R' Elhanan Samet, Megadim 13.